T002 A HÀM II 31-Phạm Võng Lục Thập Nhị Kiến

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

313 KINH PHẠM VÕNG SÁU MƯƠI HAI KIẾN - TRƯỜNG A HÀM II Ñöùc Phaät daïy: –Phaùp maø Ta hieåu heát söùc thaâm dieäu, voâ cuøng saâu xa saùng toû, neáu coù vò ñeä töû hieàn giaû nghe ñöôïc phaùp ñoù lieàn taùn thaùn Phaät. Coù ngoaïi ñaïo trong kieáp quaù khöù, thaáy vieäc quaù khöù, nhôù ñeán vieäc quaù khöù, ñoái vôùi voâ soá hoïc thuyeát, ñeàu thích noùi laø bieát nhöõng vieäc trong quaù khöù, taát caû ñeàu ôû trong möôøi taùm kieán giaûi. Vò ngoaïi ñaïo aáy vì sao ôû trong kieáp quaù khöù, thaáy vieäc quaù khöù, nhôù ñeán vieäc quaù khöù, ñoái vôùi voâ soá hoïc thuyeát, ñeàu thích noùi laø bieát nhöõng vieäc trong ñoù? Neáu coù ngoaïi ñaïo ñeàu “noùi thöôøng, thaáy thöôøng”, töï thaân vì ngöôøi theá gian thuyeát “höõu thöôøng” thì ñeàu ôû trong boán kieán giaûi. Vì sao vò ngoaïi ñaïo aáy goïi laø “noùi thöôøng, thaáy thöôøng”, vì ngöôøi theá gian noùi “thöôøng”? Khi kieáp hoaïi, chuùng sanh nôi haï giôùi ñöôïc sanh leân trôøi A- veä-hoùa-la thöù möôøi hai. Luùc kieáp hoaïi, vò thieân ñoù phöôùc ñöùc caïn moûng, maïng chung lieàn sanh xuoáng haï giôùi. Coù vò Phaïm thieân sanh trong coõi hö khoâng, beøn ñoái vôùi vò ñoù töï xöng laø baäc Ñaïi toân phaïm, töï cho “Ta laøm ra taát caû moïi söï, ta laø thöôïng toân, laø cha cuûa taát caû, giaûi nghóa cho ngaøn ngöôøi, ta laø baäc Toân thöôïng”. Vò Phaïm thieân aáy töï nghó: “Laøm theá naøo ñeå coù chuùng sanh ñöôïc sanh ñeán ñaây?”. Vò aáy vöøa nghó nhö vaäy, nhöõng ngöôøi ôû haï giôùi khaùc lieàn ñöôïc sanh leân treân coõi trôøi aáy. Baáy giôø vò Phaïm thieân kia nhaân ñieàu môùi thaáy ñoù, neân noùi: “Ta hoùa sanh ra caùc ngöôøi naøy”. Caùc ngöôøi ñoù cuõng töï sanh kieán giaûi cho raèng: “Vò Phaïm thieân ñaõ hoùa sanh ra chuùng ta. Vì sao vaäy? Vì Phaïm thieân sanh tröôùc, chuùng ta sanh sau, cho neân hoùa sanh ra chuùng ta laø vò Phaïm thieân sanh tröôùc aáy”. Ngaøi heát söùc ñoan chaùnh ñeïp ñeõ vaø thanh khieát, oai thaàn voøi voïi”. Caùc vò trôøi thì tuøy theo phöôùc ñöùc caïn moûng maø maïng heát daàn daàn sanh xuoáng nhaân gian. Caùc vò aáy tu haønh tinh taán, xa lìa aùi duïc, haønh nhaát taâm lieàn ñöôïc loaïi ñònh töông töï nhö tam-muoäi, neân nhôù laïi choã sanh khi xöa. Vò aáy noùi: “Vò Phaïm thieân sanh ra ôû treân trôøi tröôùc tieân ñoù thì ñöôïc thöôøng taïi, khoâng di chuyeån, cuõng khoâng cheát. Vò Phaïm thieân toái toân toái thöôïng luoân toàn taïi aáy hoùa sanh ra chuùng ta. Chuùng ta laø nhöõng ngöôøi phi thöôøng (voâ thöôøng), bò chuyeån dôøi vaø bò cheát”. Ñoù laø chuû thuyeát thöôøng vaø voâ thöôøng, goïi laø kieán chaáp thöù nhaát. Hai laø neáu coù ngoaïi ñaïo ñoái vôùi Phaïm thieân neâu baøy kieán giaûi nhö theá naøy: “Neáu coù caùc phaùp saéc, thoáng döông (thoï), töôûng, haønh, thöùc, thì caùc phaùp aáy laø thöôøng, cuõng khoâng chuyeån dôøi, khoâng cheát. Coøn caùc ñaïi chuûng nhö ñòa chuûng, thuûy chuûng, hoûa chuûng, phong chuûng vaø khoâng chuûng, nhöõng thöù naøy laø voâ thöôøng, khoâng beàn chaéc”. Vò Phaïm

thieân aáy, loäc töôùng phöôùc ñöùc caïn moûng, maïng chung laïi sanh xuoáng nhaân gian. Vò ñoù tinh taán, xa lìa aùi duïc, nhaát taâm lieàn ñöôïc loaïi ñònh yù töông töï tam-muoäi, nhôù laïi Phaïm thieân luùc tröôùc, beøn noùi: “Caùc phaùp nhö saéc, thoï

(thoáng döông), tö töôûng (töôûng), haønh, thöùc kia laø phaùp thöôøng coøn beàn chaéc. Coøn caùc ñaïi chuûng nhö ñòa chuûng, thuûy chuûng, hoûa chuûng, phong chuûng vaø khoâng chuûng ôû nhaân gian naøy laø phaùp voâ thöôøng, khoâng beàn chaéc, coù dieät vong", thì ñoù laø kieán giaûi thöù hai. Thöù ba neáu coù ngoaïi ñaïo, chuû tröông raèng coù vò trôøi teân laø Kyû-ñaø- ba-ñoà, ôû treân coõi trôøi cuøng nhau vui chôi, vì vui chôi neân sau ñoù thöôøng khoâng nhôù laïi luùc thaân theå bò beänh naèm lieät giöôøng. Vò ñoù thaân töôùng, phaùp loäc, phöôùc ñöùc caïn moûng, maïng chung sanh xuoáng nhaân gian. Vò ñoù thöïc haønh haïnh tinh taán, xa lìa aùi duïc, nhaát taâm neân ñöôïc loaïi ñònh töông töï nhö tam-muoäi, nhôù laïi choã sanh ñôøi tröôùc, lieàn noùi: "Söï vui söôùng an laïc cuûa vò trôøi kia luoân toàn taïi, chaúng dôøi ñoåi, chaúng dieät vong. Coøn söï vui söôùng cuûa nhaân gian laø voâ thöôøng khoâng beàn chaéc, bò töû vong. Vò thieân kia laø höõu thöôøng, coøn ngöôøi nhaân gian naøy laø voâ thöôøng", thì ñoù laø kieán giaûi thöù ba. Thöù tö, neáu coù ngoaïi ñaïo chuû tröông raèng coù vò trôøi teân laø Taùn-ñeà, vò ñoù ôû treân trôøi cuøng vôùi vò trôøi teân laø Ñoán Bình, hai beân nhìn nhau sanh ra saân haän neân phaûi xa lìa toøa ngoài cuûa mình. Vò thieân nhaân aáy loäc töôùng phöôùc ñöùc caïn moûng, maïng chung sanh xuoáng nhaân gian, tu haønh tinh taán, xa lìa aùi duïc, nhaát taâm lieàn ñöôïc loaïi ñònh yù töông töï nhö tam- muoäi, nhôù laïi thuôû xöa ñaõ sanh ôû thieân thöôïng, vò ñoù noùi: "Chö Thieân kia cuøng nhau vui chôi thoûa thích laø thöôøng truï, beàn chaéc khoâng coù töû vong. Coøn ta ôû nhaân gian thì chaúng thöôøng, khoâng beàn chaéc, bò töû vong. Chö Thieân kia laø thöôøng coøn, ta ôû nhaân gian laø voâ thöôøng", thì ñoù laø kieán giaûi thöù tö. Ñöùc Phaät daïy: –Caùc ngoaïi ñaïo, taát caû gì hoï noùi "höõu thöôøng", taát caû nhöõng gì hoï vì ngöôøi theá gian noùi "höõu thöôøng" ñeàu ôû trong boán kieán giaûi aáy, khoâng theå vöôït hôn boán kieán giaûi aáy. Theá Toân ñeàu bieát roõ, coøn hieåu bieát vöôït hôn theá nöõa baèng söï hieåu bieát tuyeät dieäu. Do Theá Toân khoâng chaáp tröôùc cuõng khoâng huûy baùng neân ñöôïc Voâ vi (Nieát-baøn). Theá Toân bieát thoï do xuùc sanh, bieát phöông tieän ñeå thoaùt khoûi kieán giaûi, nhôø khoâng coù thoï neân taâm yù kheùo ñöôïc giaûi thoaùt. Phaùp maø Theá Toân bieát thì thaâm dieäu, saùng toû; Theá Toân ñeàu bieát roõ taát caû. Neáu coù vò ñeä töû hieàn giaû nghe bieát phaùp aáy ñeàu taùn thaùn Ñöùc Theá Toân.

315 KINH PHẠM VÕNG SÁU MƯƠI HAI KIẾN - TRƯỜNG A HÀM II Neáu coù ngoaïi ñaïo, ôû trong kieáp quaù khöù, thaáy vieäc quaù khöù, nhôù laïi vieäc trong thôøi quaù khöù, ñoái vôùi voâ soá hoïc thuyeát, moãi moãi ñeàu thích noùi, hieåu roõ nhöõng vieäc ñoù, thì ñeàu ôû trong möôøi taùm thöù kieán giaûi, voán laø ñoái töôïng nhaän thöùc cuûa ñaïo nhaân. Nhöõng gì maø ngoaïi ñaïo noùi: "Ta töï nhieân sanh ôû ñaây, khoâng phaûi töø nôi khaùc sanh ñeán", nghó: "Khoâng coù töø ñaâu sanh ñeán", thaáy raèng: "Voán khoâng coù theá gian, nay coù theá gian", ñeàu ôû trong hai loaïi kieán giaûi. Nhöõng ñieàu maø ngoaïi ñaïo ñaõ bieát vaø noùi raèng: "Ta töï nhieân sanh ôû ñaây, khoâng phaûi töø phöông khaùc sanh ñeán", nhôù laø: "Khoâng coù theá gian, nay laïi coù theá gian" laø do chuû tröông raèng coù moät vò trôøi teân laø Voâ Töôûng, sanh vaøo coõi Voâ töôûng, khoâng coù caûm thoï. Vò trôøi aáy do nghó

ñeán tö töôûng neân loäc, phöôùc ñöùc lieàn caïn moûng, maïng chung sanh xuoáng nhaân gian. Ngöôøi ñoù tu haønh tinh taán, xa lìa aùi duïc, nhaát taâm ñònh yù, taâm yù lieàn ñöôïc loaïi ñònh nhö vaøo tam-muoäi nhöng khoâng theå nhôù laïi thuôû xöa töø ñaâu sanh ñeán, neân noùi: “Voán khoâng coù theá gian, nay môùi coù theá gian, thuôû xöa ta voán khoâng coù, nay boãng töï nhieân sanh”. Ñoù laø kieán giaûi thöù nhaát. Thöù hai, neáu coù ngoaïi ñaïo yù nieäm si meâ, ngöôøi si meâ aáy nghó: “Voán khoâng coù theá gian, nay boãng nhieân coù theá gian, ta voán khoâng coù, nay töï nhieân sanh ra coù. Vì sao nhö vaäy? Vì ta voán khoâng coù, nay töï nhieân sanh ra coù. Ñoù laø vì voán khoâng coù theá gian”. Ñoù laø kieán giaûi thöù hai. Caùc ngoaïi ñaïo kia chuû tröông: “Ta voán khoâng töø ñaâu sanh”, nghó laø “khoâng töø ñaâu sanh”. Kieán giaûi naøy goïi laø “Boån phaùp theá gian, nay boãng coù theá gian”, ñeàu ôû trong hai kieán giaûi treân. Ñoù laø hai loaïi kieán giaûi khoâng coù loaïi kieán giaûi thöù ba. Ta bieát roõ vaø coøn vöôït leân treân baèng söï hieåu bieát tuyeät dieäu. Do Ta khoâng chaáp tröôùc, cuõng khoâng huûy baùng neân ñöôïc Voâ vi (Nieát-baøn). Ta bieát caûm thoï do xuùc sanh ra, vaø coøn bieát phöông tieän töø ñaâu phaùt sanh kieán giaûi aáy, neân yù hieåu raát roõ. Ñöùc Phaät daïy: –Phaùp maø Ta bieát thì thaâm dieäu, heát söùc saùng toû, Ta bieát taát caû phaùp aáy. Neáu coù vò ñeä töû hieàn giaû nghe bieát nhö vaäy lieàn taùn thaùn Phaät. Neáu coù ngoaïi ñaïo, ôû trong kieáp quaù khöù, thaáy vieäc quaù khöù, nhôù nghó haønh ñoäng luùc quaù khöù, ñoái vôùi moät soá chuû tröông ñeàu thích noùi laø ñaõ hieåu roõ vieäc quaù khöù, thì ñeàu ôû trong möôøi taùm loaïi kieán giaûi naøy. Coù ngoaïi ñaïo, moät ngöôøi noùi: “Nhöõng ñieàu toâi thaáy laø coù giôùi

haïn”, moät ngöôøi cho raèng: “Nhöõng ñieàu toâi thaáy laø khoâng coù giôùi haïn”, moät ngöôøi neâu: “Nhöõng ñieàu toâi thaáy laø coù giôùi haïn, maø cuõng khoâng coù giôùi haïn”, moät ngöôøi cho laø: “Nhöõng ñieàu toâi thaáy laø khoâng coù giôùi haïn, cuõng khoâng phaûi khoâng coù giôùi haïn”, taát caû ñeàu ôû trong boán kieán giaûi naøy. Nhaän thöùc cuûa chuùng ngoaïi ñaïo aáy nhö theá naøo? Neáu coù ngoaïi ñaïo thöïc haønh nhö vaày: Töï giaûng noùi veà “höõu haïn” cho ngöôøi theá gian, cho raèng chæ coù lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu laø lôøi noùi hö voïng si cuoàng. Vò aáy töï giaûng noùi khoâng haïn löôïng cho ngöôøi theá gian, noùi raèng: “Neáu coù ai noùi raèng ngaõ vaø theá gian laø höõu haïn, voâ haïn. Ngaõ vaø theá gian cuõng khoâng höõu haïn, cuõng khoâng voâ haïn, thì ñoù cuõng chæ laø lôøi noùi hö voïng. Lôøi phaùt bieåu nhö vaäy laø lôøi noùi ñieân cuoàng. Vì sao? Vì ta thaáy theá gian laø ‘höõu haïn’”. Ñoù laø kieán giaûi thöù nhaát. Thöù hai, neáu coù ngoaïi ñaïo chuû tröông: “Ñieàu ta laøm vaø thaáy laø voâ haïn”, nghóa laø “Ngaõ vaø theá gian laø voâ haïn”. Ngoaïi ñaïo aáy laøm nhö vaày, thaáy nhö vaày töùc laø “Ngaõ vaø theá gian laø voâ haïn”. Ngöôøi aáy noùi raèng: “Ngaõ vaø theá gian laø voâ haïn. Chæ coù lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ. Neáu coù ngöôøi noùi ngöôïc laïi raèng: Ngaõ vaø theá gian vöøa höõu haïn, vöøa voâ haïn; ngaõ vaø theá gian cuõng khoâng höõu haïn, cuõng khoâng voâ haïn. Ai noùi lôøi noùi ñoù laø noùi cuoàng si. Vì sao nhö vaäy? Vì ngaõ vaø theá gian laø voâ haïn”. Ñoù laø kieán giaûi thöù hai. Thöù ba, coù ngoaïi ñaïo chuû tröông: Thaáy nhö vaày haønh nhö vaày, töùc

cho raèng: “Ngaõ vaø theá gian vöøa höõu haïn, vöøa voâ haïn”. Chæ coù lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu laø lôøi voïng ngöõ, si cuoàng. Keû naøo noùi ngöôïc laïi: Ngaõ vaø theá gian vöøa höõu haïn, vöøa voâ haïn; ngaõ vaø theá gian cuõng khoâng höõu haïn, cuõng khoâng voâ haïn, ai noùi nhö vaäy laø noùi lôøi si cuoàng. Vì sao nhö vaäy? Vì ngaõ vaø theá gian vöøa höõu haïn, vöøa voâ haïn”. Ñoù laø kieán giaûi thöù ba. Thöù tö, coù ngoaïi ñaïo chuû tröông: “Ta nhôù nhö vaày, laøm theo kieán giaûi nhö vaày, nghóa laø ngaõ vaø theá gian cuõng khoâng höõu haïn, cuõng khoâng voâ haïn. Chæ coù lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu laø lôøi hö voïng si cuoàng. Ai noùi ngöôïc laïi raèng: Ngaõ vaø theá gian laø höõu haïn, ngaõ vaø theá gian laø voâ haïn, ngaõ vaø theá gian vöøa höõu haïn, vöøa voâ haïn”, noùi nhö vaäy laø noùi lôøi si cuoàng. Vì sao? Vì ngaõ vaø theá gian cuõng khoâng höõu haïn, cuõng khoâng voâ haïn”. Ñoù laø kieán giaûi thöù tö. Ñöùc Phaät daïy:

317 KINH PHẠM VÕNG SÁU MƯƠI HAI KIẾN - TRƯỜNG A HÀM II –Caùc ngoaïi ñaïo, coù ngöôøi noùi: “Ngaõ vaø theá gian höõu haïn”, coù ngöôøi baûo “voâ haïn”, coù ngöôøi cho raèng “vöøa höõu haïn vöøa voâ haïn”, laïi coù ngöôøi noùi: “Khoâng höõu haïn, cuõng khoâng voâ haïn”, ñeàu ôû trong boán kieán giaûi naøy, khoâng theå vöôït hôn boán kieán giaûi aáy. Ta bieát taát caû nhöõng ñieàu ñoù, laïi coøn vöôït leân treân baèng söï hieåu bieát moät caùch tuyeät dieäu hôn nöõa. Do Ta khoâng chaáp tröôùc, khoâng huûy baùng maø ñöôïc Voâ vi (Nieát-baøn). Ta bieát caûm thoï laø do xuùc sanh ra, bieát phöông tieän ñeå thoaùt ra khoûi noù, khoâng chaáp vaøo caùc thoï, neân Ta ñöôïc hoaøn toaøn giaûi thoaùt. Ñöùc Phaät daïy: –Phaùp maø Ta bieát thì thaâm dieäu, heát söùc saùng toû, neáu coù vò ñeä töû hieàn giaû nghe bieát phaùp aáy lieàn taùn thaùn Ñöùc Phaät. Neáu coù ngoaïi ñaïo ôû troøn kieáp quaù khöù, thaáy vieäc quaù khöù, nhôù nghó ñeán choã ñaõ sanh thuôû tröôùc, ñoái vôùi voâ soá hoïc thuyeát ñeàu öa thích thuyeát giaûi nhöõng vieäc aáy, thì caùc hoïc thuyeát aáy ñeàu ôû trong möôøi taùm loaïi kieán giaûi. Caùc ngoaïi ñaïo aáy cuøng nhau tranh luaän moãi ngöôøi moãi caùch. Neáu coù ngöôøi hoûi söï vieäc lieàn ñaáu tranh vôùi nhau, lôøi noùi, ngoân giaùo khaùc nhau: “Ta seõ daïy ñaïo nhö vaäy, ngöôøi kia neân daïy nhö vaäy, ngöôøi khaùc phaûi daïy nhö vaäy, ngöôi neân nhö vaäy, khoâng neân nhö vaäy”, ñeàu ôû trong boán kieán giaûi aáy. Caùc ngoaïi ñaïo aáy cuøng nhau tranh luaän, chuû thuyeát moãi ngöôøi khaùc nhau ra sao? Coù caùc ngoaïi ñaïo thaáy nhö vaày, haønh nhö vaày, noùi raèng: “Ta khoâng bieát cuõng khoâng thaáy coù ñôøi sau hay khoâng coù ñôøi sau, ta khoâng bieát cuõng khoâng thaáy laø taát caû khoâng coù ñôøi sau. Ta voán khoâng thaáy khoâng bieát, khoâng nhôù vieäc naøy, lôøi cuûa ta noùi khoâng phaûi nhö lôøi ngöôøi khaùc ñaõ noùi”. Ngöôøi aáy töï khaúng ñònh: “Söï thaáy cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu laø si meâ”. Ñöùc Phaät daïy: –Ngöôøi chaáp thuû taø kieán si meâ aáy, khi thaân cheát ñoïa vaøo coõi aùc Neâ-leâ. Neáu coù Sa-moân, Baø-la-moân bieát ñöôïc nhieàu vieäc, trí tueä thoâng toû, nhaän xeùt ñuùng ñaén veà yù nghóa, lôøi noùi khoâng khaùc, danh tieáng ñoàn xa, tröø boû kieán chaáp cuûa keû khaùc, coù ai ñeán choã vò aáy ñeå hoûi, vò aáy khoâng theå traû lôøi ñöôïc. Vò ngoaïi ñaïo aáy cheát bò ñoïa vaøo neûo aùc. Ñoù laø kieán giaûi thöù nhaát. Thöù hai, coù ngoaïi ñaïo chuû tröông theá naøo? Vò ngoaïi ñaïo aáy thaáy nhö vaày,

noùi nhö vaày: “Toâi khoâng bieát coù tai öông hay phöôùc ñöùc cuûa

vieäc thieän aùc? Cuõng khoâng bieát laø khoâng coù tai öông hay phöôùc ñöùc cuûa vieäc thieän, aùc. Toâi khoâng bieát cuõng khoâng thaáy. Neáu noùi nhö vaày: coù tai öông hay phöôùc ñöùc cuûa thieän aùc, thì toâi chaáp nhaän; neáu khoâng coù tai öông, phöôùc ñöùc cuûa vieäc thieän, aùc, thì toâi khoâng chaáp nhaän; neáu toâi khoâng chaáp nhaän noù seõ caûm thoï trôû laïi”. Neáu coù Sa-moân, Baø-la-moân hieåu bieát nhieàu vieäc, giaûi thuyeát moät caùch trí tueä, nghóa lyù chaéc thaät, lôøi leõ khoâng thay ñoåi, tieáng taêm ñoàn xa, huûy boû kieán chaáp cuûa keû khaùc, coù ai ñeán choã vò aáy hoûi, thì vò aáy khoâng theå traû lôøi, giaûi thích. Vò ngoaïi ñaïo aáy nghi ngôø sôï seät coù ngöôøi ñeán hoûi. Neáu coù ngöôøi ñeán hoûi lieàn cuøng nhau tranh luaän raèng: “Daïy ngöôøi naøy phaûi nhö theá naøy, daïy ngöôøi khaùc phaûi nhö theá khaùc, neân nhö vaäy, khoâng neân nhö vaäy, cuõng neân nhö vaäy, khoâng neân nhö vaäy”. Ñoù laø kieán giaûi thöù hai. Thöù ba, coù ngoaïi ñaïo chuû tröông theá naøo? Chuùng ngoaïi ñaïo aáy thaáy nhö vaäy, noùi nhö vaày: “Neáu khoâng coù ngaõ thì sao goïi laø thieän, sao goïi laø aùc, neân laøm nhöõng gì vaø khoâng neân laøm nhöõng gì, ñaâu laø neûo thieän, ñaâu laø neûo aùc, ñaâu laø söï thaät ñôøi naøy, ñaâu laø söï thaät ñôøi sau, thöôøng laøm nhöõng gì thì bò khoå, thöôøng neân laøm nhöõng gì thì ñöôïc vui?” Neáu coù Sa-moân, Baø-la-moân coù nhieàu hieåu bieát, nghóa lyù xaùc thöïc, lôøi leõ khoâng thay ñoåi, tieáng taêm ñoàn xa, huûy boû kieán giaûi cuûa keû khaùc, coù ai ñeán hoûi: “Thieän aùc ôû choã naøo? Nhöõng gì neân laøm vaø nhöõng gì khoâng neân laøm? Ñaâu laø con ñöôøng cuûa thieän aùc? Söï thaät cuûa ñôøi naøy vaø ñôøi sau ôû choã naøo? Thöôøng phaûi laøm nhöõng gì ñöa ñeán khoå vui?”, ñeán hoûi nhö vaäy nhöng vò aáy giaûi thích, sôï rôi vaøo neûo aùc. Neáu coù ngöôøi ñeán hoûi vieäc nhö vaäy, lieàn cuøng nhau tranh caõi, lôøi noùi khaùc nhau: “Daïy ngöôøi naøy neân laøm nhö vaày, daïy ngöôøi khaùc neân laøm nhö kia, daïy ngöôøi naøy neân nhö vaäy, cuõng neân nhö vaäy, khoâng neân nhö vaäy”. Ñoù laø kieán giaûi thöù ba. Thöù tö, coù ngoaïi ñaïo chuû tröông theá naøo? YÙ nghó cuûa chuùng ngoaïi ñaïo aáy si meâ, neáu coù ngöôøi ñeán hoûi vieäc, lieàn cuøng nhau tranh caõi, lôøi noùi khaùc nhau: “Daïy ngöôøi naøy neân nhö vaày, daïy ngöôøi khaùc neân nhö kia, neân nhö vaäy, khoâng neân nhö vaäy, cuõng neân nhö vaäy, cuõng khoâng neân nhö vaäy, khoâng nhö vaäy, cuõng neân nhö vaäy, cuõng khoâng nhö vaäy”. Ñoù laø kieán giaûi thöù tö. Ñoù laø yù nghóa maø caùc ngoaïi ñaïo cuøng nhau tranh luaän, vôùi caùc lôøi leõ khaùc nhau. Khi coù ngöôøi ñeán hoûi, hoï tranh luaän vôùi nhau: “Daïy ngöôøi naøy neân laøm nhö vaày, daïy ngöôøi khaùc neân laøm nhö kia, neân nhö vaäy, khoâng neân nhö vaäy, cuõng neân nhö vaäy, cuõng khoâng neân nhö vaäy”, ñeàu ôû

319 KINH PHẠM VÕNG SÁU MƯƠI HAI KIẾN - TRƯỜNG A HÀM II trong boán kieán giaûi aáy, khoâng theå vöôït hôn boán kieán giaûi aáy. Phaät ñeàu bieát roõ, vaø coøn bieát hôn theá nöõa baèng söï hieåu bieát tuyeät dieäu. Do Ta khoâng chaáp tröôùc cuõng khoâng huûy baùng neân ñöôïc Voâ vi (Nieát-baøn). Ta bieát caûm thoï do xuùc sanh, bieát theo phöông tieän ñeå thoaùt ra khoûi thoï hieän taïi, taâm yù ñöôïc giaûi thoaùt hoaøn toaøn. Ñöùc Phaät daïy: –Phaùp maø Ta bieát thì thaâm dieäu, voâ cuøng

choùi saùng, Ta ñeàu bieát roõ. Neáu coù vò ñeä töû hieàn giaû nghe bieát phaùp aáy lieàn taùn thaùn Phaät. Neáu coù ngoaïi ñaïo ôû trong kieáp quaù khöù, bieát vieäc quaù khöù, nhôù vieäc trong luùc quaù khöù, ñoái vôùi voâ soá hoïc thuyeát, öa giaûi thích nhöõng vieäc aáy, ñeàu ôû trong möôøi taùm kieán giaûi naøy, khoâng theå vöôït qua möôøi taùm kieán giaûi aáy ñöôïc. Theá Toân ñaõ bieát nhö vaäy, coøn vöôït leân baèng söï hieåu bieát tuyeät dieäu. Do ñoù Theá Toân khoâng chaáp tröôùc, cuõng khoâng huûy baùng, hieän taïi khoâng coøn chaáp thoï neân ñöôïc giaûi thoaùt hoaøn toaøn. Ñöùc Phaät daïy: –Phaùp maø Ta bieát ñöôïc raát thaâm dieäu, saùng toû voâ cuøng, Ta bieát roõ taát caû. Neáu coù vò ñeä töû hieàn giaû nghe bieát phaùp aáy lieàn taùn thaùn Phaät. Neáu coù ngoaïi ñaïo ôû trong kieáp töông lai, nhôù nghó vieäc töông lai, haønh theo voâ soá hoïc thuyeát, öa thích giaûng noùi nhöõng vieäc aáy, ñeàu ôû trong boán möôi boán kieán giaûi. Caùc ngoaïi ñaïo aáy ñaõ bieát nhöõng gì maø ôû trong kieáp töông lai, bieát vieäc töông lai, haønh theo voâ soá hoïc thuyeát, öa giaûi thích nhöõng vieäc aáy. Neáu coù ngoaïi ñaïo haønh theo töôûng, nhaän thöùc theo töôûng, töï thaân noùi veà töôûng cho ngöôøi theá gian, ñeàu ôû trong möôøi saùu kieán giaûi. Ngoaïi ñaïo aáy ñaõ bieát nhöõng gì maø haønh theo töôûng, nhaän thöùc theo töôûng, noùi veà töôûng cho ngöôøi theá gian, ñeàu ôû trong möôøi saùu kieán giaûi? Ngoaïi ñaïo aáy ñaõ thaáy nhö vaày, laøm nhö vaày: “Baûn ngaõ coù saéc thì ñôøi sau coù töôûng”1. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ. Ñoù laø kieán giaûi thöù nhaát. Neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ khoâng coù saéc, khoâng coù ñôøi sau. Chæ coù lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù hai. Neáu coù ngoaïi ñaïo, haønh theo töôûng nhaän thöùc theo töôûng, töï thaân

1. Haùn: höõu ngaõ saéc vi höõu haäu theá töôûng ¦³ §Ú ¦â ¬° ¦³ «á ¥@ Q¡C Tham chieáu: Tröôøng A-haøm, soá 21, kinh Phaïm Ñoäng, tr.458, chuù thích 72.

noùi veà töôûng cho ngöôøi theá gian: “Baûn ngaõ vöøa coù saéc, vöøa khoâng saéc. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù ba. Neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ khoâng coù saéc, cuõng khoâng phaûi khoâng coù saéc. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù tö. Thöù naêm, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ laø höõu haïn. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù naêm. Thöù saùu, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ laø voâ haïn. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù saùu. Thöù baûy, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ vöøa höõu haïn, vöøa voâ haïn. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù baûy. Thöù taùm, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ khoâng höõu haïn, cuõng khoâng voâ haïn. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù taùm. Thöù chín, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ laø nhaát töôûng2. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù chín. Thöù möôøi, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ laø ít tö töôûng3. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ”. Ñoù laø kieán giaûi thöù möôøi. Thöù möôøi moät, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: “Baûn ngaõ laø nhieàu loaïi tö töôûng4.

Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ". Ñoù laø kieán giaûi thöù möôøi moät. Thöù möôøi hai, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: "Baûn ngaõ laø voâ soá tö töôûng. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ". Ñoù laø kieán giaûi thöù möôøi hai. Thöù möôøi ba, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: "Baûn ngaõ laø nhaát laïc (hoaøn toaøn vui). Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ". Ñoù laø kieán giaûi thöù möôøi ba.

2.

Haùn: nhaát töôûng vi höõu ngaõ ¤@ Q ¬° ¦³ §Ú¡C Tham chieáu: Sñd, tr.459, chuù thích 76.

3.

Haùn: thieåu tö töôûng vi höõu ngaõ ¤Ö «ä Q ¬° ¦³ §Ú¡C Tham chieáu: Sñd, tr.460, chuù thích 78.

4.

Haùn: chuûng chuûng tö töôûng vi höõu ngaõ ºØ ºØ «ä Q ¬° ¦³ §Ú¡C Tham chieáu: Sñd, tr.459, chuù thích 77.

321 KINH PHẠM VÕNG SÁU MƯƠI HAI KIẾN - TRƯỜNG A HÀM II Thöù möôøi boán, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: "Baûn ngaõ laø khoå. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ". Ñoù laø kieán giaûi thöù möôøi boán. Thöù möôøi laêm, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: "Baûn ngaõ laø vöøa khoå vöøa vui. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ". Ñoù laø kieán giaûi thöù möôøi laêm. Thöù möôøi saùu, neáu coù ngoaïi ñaïo noùi: "Baûn ngaõ khoâng khoå cuõng khoâng vui. Chæ lôøi noùi cuûa ta laø chaân thaät, ngoaøi ra laø si meâ". Ñoù laø kieán giaûi thöù möôøi saùu. Ñöùc Phaät daïy: –Vò ngoaïi ñaïo aáy haønh theo töôûng, nhaän thöùc theo töôûng, töï thaân vì theá gian noùi veà töôûng, ñeàu ôû trong möôøi saùu kieán giaûi naøy, khoâng theå vöôït hôn ñöôïc. Ñöùc Theá Toân ñeàu bieát nhöõng vieäc aáy. Theá Toân coøn hieåu bieát hôn theá nöõa, söï hieåu bieát cuûa Theá Toân laø tuyeät dieäu, cho neân Theá Toân khoâng chaáp tröôùc cuõng khoâng huûy baùng maø ñöôïc Voâ vi (Nieát-baøn). Theá Toân bieát caùc caûm thoï do xuùc sanh ra, bieát phöông tieän ñeå thoaùt ra khoûi noù; Theá Toân trong hieän taïi khoâng chaáp caùc thoï neân taâm yù ñöôïc giaûi thoaùt hoaøn toaøn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.